

POSTANOWIENIE

Dnia 9 listopada 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Marta Romańska

ze skargi uczestnika postępowania

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem

Sądu Okręgowego w B.

z dnia 17 września 2010 r., w sprawie z urzędu

przy uczestnictwie J. B.

o przyjęcie do szpitala psychiatrycznego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 listopada 2012 r.,

zażalenia uczestnika postępowania

na postanowienie Sądu Okręgowego w B.

z dnia 14 czerwca 2012 r.,

1) oddala zażalenie,

2) przyznać adwokatowi M. J. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w B. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu J. B. w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2012 r., Sąd Okręgowy odrzucił skargę uczestnika J. B. o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym postanowieniem tego Sądu z dnia 17 września 2010 r., w sprawie o przyjęcie uczestnika bez jego zgody do szpitala psychiatrycznego. Jako podstawę odrzucenia skargi Sąd Okręgowy przyjął art. 410 § 1 k.p.c., uznając że nie została ona oparta na ustawowej podstawie. W ocenie Sądu Okręgowego, opinia biegłego psychiatry, wydana w sprawie o sygn. I C ... przed Sądem Rejonowym w S.e, nie może stanowić podstawy wznowienia przewidzianej w art. 403 § 2 k.p.c., gdyż późniejsze wykrycie nowych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, o których mowa w tym przepisie, może dotyczyć jedynie takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które istniały przed prawomocnym wznowieniem postępowania. Wznowienia nie uzasadnia także uzyskanie po uprawomocnieniu się zaskarżonego orzeczenia opinii biegłego psychiatry zawierającej ocenę stanu zdrowia skarżącego odmienną od wyrażonej przez biegłego przed prawomocnym zakończeniem postępowania. Ponadto wykrycie w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. nie może dotyczyć okoliczności faktycznych lub środków dowodowych objętych materiałem zgromadzonym w sprawie, ale niedostrzeżonych przez stronę lub nie powołanych na skutek błędnej oceny co do potrzeby ich powołania. Z tego względu Sąd Okręgowy przyjął, że podstawy wznowienia nie mogą stanowić karty informacyjne ujawnione w sprawie o sygn. II Ca ... przed Sądem Okręgowym, bądź wówczas istniejące, ale nie powołane przez uczestnika ze względu na błędną ocenę ich mocy dowodowej. Z kolei odnośnie do podstawy wznowienia przewidzianej w art. 401 pkt 2 k.p.c. Sąd Okręgowy podniósł, że pozbawienie uczestnika możliwości podważenia opinii biegłego psychiatry ustało jeszcze przed prawomocnym zakończeniem postępowania, albowiem uczestnik złożył środek odwoławczy, w którym wnosił o ponowne wysłuchanie biegłego psychiatry, który to wniosek został oddalony.

Na postanowienie Sądu Okręgowego odrzucające skargę o wznowienie uczestnik wniósł zażalenie, żądając jego uchylenia. W zażaleniu zarzucił naruszenie art. 410 § 1 k.p.c. polegające na błędnym przyjęciu, że skarga uczestnika nie została oparta na ustawowej podstawie, mimo powołania w skardze

okoliczności usprawiedliwiających żądanie wznowienia, a ponadto na dokonaniu merytorycznej oceny skargi, zamiast zbadania jedynie istnienia ustawowych podstaw wznowienia. Reprezentujący uczestnika adwokat, ustanowiony z urzędu, wniósł o przyznanie nieopłaconych w całości ani w części kosztów pomocy prawnej udzielonej w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Według art. 410 § 1 k.p.c. przyczynę odrzucenia skargi o wznowienie postępowania stanowi nieoparcie jej na ustawowej podstawie. W judykaturze Sądu Najwyższego przeważa pogląd, podzielany również w niniejszej sprawie, że sytuacja taka występuje nie tylko wtedy, gdy skarżący jako podstawę wznowienia przywoła okoliczności, które nie kwalifikują się jako podstawa wznowienia przewidziana w art. 401 – 403 k.p.c., ale także wówczas, gdy okoliczności będące podstawą skargi, co prawda spełniają ustawową podstawę, lecz w rzeczywistości nie występują (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2007 r., IV CZ 22/07, niepubl., oraz orzeczenia tam powołane). Ocena w tym zakresie może być dokonana już na wstępnym etapie postępowania ze skargi o wznowienie, jeśli wniosek, że skarga nie została oparta na ustawowej podstawie, wynika już z samego jej uzasadnienia i nie wymaga wezwania skarżącego na podstawie art. 410 § 2 k.p.c. do uprawdopodobnienia okoliczności warunkujących wznowienie, co ograniczać się musi do przypadków niewątpliwych.

W rozpoznawanej sprawie już w oparciu o twierdzenia zawarte w skardze można było przyjąć, że opinia sądowo – psychiatryczna, sporządzona w dniu 1 marca 2012 r. w sprawie o sygn. I C ... przed Sądem Rejonowym w S., powstała po prawomocnym zakończeniu postępowania, którego wznowienia uczestnik się domaga. Ponadto z treści tej opinii wynika jednoznacznie, że karty informacyjne z leczenia szpitalnego, które stały się podstawą tej opinii, a pominięte zostały przy sporządzaniu opinii sądowo - psychiatrycznej sporządzonej w postępowaniu prawomocnie zakończonym, były wówczas w dyspozycji uczestnika. Z treści opinii z dnia 1 marca 2012 r. wynika bowiem, że uczestnik udostępnił je biegłemu

sporządzającemu opinię. Z tych względów przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że skarga nie została oparta na ustawowej podstawie wznowienia nie narusza art. 403 § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Z kolei podstawa wznowienia polegająca na pozbawieniu uczestnika możliwości kwestionowania opinii biegłego, wynikała z niedoręczenia mu odpisu tej opinii przed wydaniem orzeczenia przez Sąd Rejonowy oraz z oddalenia przez Sąd Okręgowy na rozprawie apelacyjnej wniosku uczestnika o przeprowadzenie dowodu z ustnych wyjaśnień biegłego sporządzającego tę opinię, podniesiona została z uchybieniem trzymiesięcznego terminu, o którym mowa w art. 407 § 1 k.p.c. Gdy podstawą skargi o wznowienie postępowania jest pozbawienia strony możliwości działania (art. 401 pkt 2 k.p.c.), trzymiesięczny termin do wniesienia skargi należy w każdym przypadku liczyć od dnia, w którym strona dowiedziała się wyroku, czy też jak w niniejszej, o postanowieniu co do istoty sprawy (art. 407 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Uczestnik brał udział w posiedzeniu Sądu Okręgowego w dniu 17 września 2010 r., na którym ogłoszono postanowienie oddalające wniesioną przez niego apelację. Skarga o wznowienie postępowania zakończonego tym postanowieniem została wniesiona dopiero w dniu 11 maja 2012 r. Zatem i w tym zakresie skarga o wznowienie postępowania podlegała odrzuceniu na podstawie art. 410 § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., postanowił jak w sentencji. Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego stanowi art. 520 § 1 k.p.c. oraz § 19, § 20, § 2 ust. 3, § 13 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie ... (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).